

dinsdag 26 september en
maandag 2 oktober 2023

Martin Klein Tank

Basisvaardigheden digitale geletterdheid

slo

Digitale geletterdheid

Waarom?

In onze digitale samenleving waarin technologie en media een belangrijke plaats hebben, is het niet alleen nodig om geletterd te zijn, maar ook om digitaal geletterd te zijn.

Leerlingen moeten een basis hebben van kennis over digitale technologie en vaardigheden in het omgaan hiermee.

Digitale geletterdheid

Wat vraagt dat van leerlingen?

- Omgaan met digitale technologie
- Kennis en begrip van de werking van digitale technologie
- Kritisch en (zelf)bewust gebruikmaken van digitale technologie
- Kansen en risico's bij het gebruik van digitale technologie

Digitale geletterdheid

vraag:

Besteed je in de school/groep/klas
aandacht aan digitale geletterdheid?

JA / NEE

Antwoord in de chat!

Digitale geletterdheid

implementeren 3 stappen

/ Stappenplan - basisvaardigheden **Digitale geletterdheid**

1

Gemeenschappelijk beeld

/

Stap 1: Vorm een gemeenschappelijk beeld van digitale geletterdheid

- Zorg dat je een beeld hebt van de verschillende onderdelen van digitale geletterdheid. Bekijk de kaart *Inhoud - basisvaardigheden digitale geletterdheid*.
- Realiseer je dat de inhoud van digitale geletterdheid breed is. Het is meer dan ict gebruiken, meer dan programmeren en het is **niet** de digitalisering van het onderwijs.
- Reflecteer hoe het met je eigen digitale vaardigheden staat en in hoeverre je jezelf digitaal geletterd vindt. Bekijk ook de kaart *Factsheet - basisvaardigheden digitale geletterdheid*.
- Verken als team of vaksectie welk beeld iedereen heeft over onderwijs in digitale geletterdheid. Gebruik bijvoorbeeld *Blikwisseling* om hierover met elkaar in gesprek te gaan.

2

Gezamenlijke visie

/

Stap 2: Ontwikkel een gezamenlijke visie op onderwijs in digitale geletterdheid

- Zorg dat je iedereen meeneemt. Communiceer regelmatig over de voortgang, zodat de visie door het hele schoolteam of de vaksectie wordt gedragen.
- Verdiep je in het curriculaire spinnenweb met aspecten die bijdragen aan een visie. Bekijk de kaart *Visievorming - basisvaardigheden digitale geletterdheid*.
- Speel onder begeleiding het Visiespel digitale geletterdheid. Aan de hand van stellingen verzamel je input voor je visie als schoolteam of vaksectie.
- Verwoord een beknopte visie op onderwijs in digitale geletterdheid. Meestal volstaat een half A4.
- Besef dat een gedragen visie die past bij de school het uitgangspunt is bij het ontwerpen van onderwijs.

3

Planmatig aan de slag

/

Stap 3: Maak een plan van aanpak en ga aan de slag met digitale geletterdheid

- Vertaal de visie naar een plan van aanpak. Hiermee maak je concreet wat en hoe je de implementatie van digitale geletterdheid gaat uitvoeren.
- Bepaal eerst de inhoud die aan de orde komen in je onderwijs. Ontwikkel of gebruik een passende leerlijn. Maak duidelijk wat je combineert met andere vakken of leergebieden en hoe je inhoud verdeelt over de leerjaren. Bekijk ook de kaart *Inhoud - basisvaardigheden digitale geletterdheid*.
- Beschrijf voor de andere aspecten van het curriculaire spinnenweb wat je over enige tijd wilt zien in school en klas op het gebied van digitale geletterdheid.
- Definieer welke acties je moet ondernemen om de gewenste situatie te bereiken. Bespreek dit met je team, stem dit op elkaar af en zet de acties uit in de tijd. Houd het overzichtelijk en realistisch, pak niet alles tegelijk aan.
- Monitor en evalueer samen de ontwikkeling en stel plannen bij waar nodig.
- Bekijk voor adviezen en tips de kaart *Adviezen - basisvaardigheden digitale geletterdheid*.

Inhoud

Factsheet

Visievorming

Adviezen

1 Gemeenschappelijk beeld

Stap 1: Vorm een gemeenschappelijk beeld van digitale geletterdheid

Inhoud - basisvaardigheden Digitale geletterdheid

Waar gaat het over bij digitale geletterdheid?

- Bij digitale geletterdheid gaat het om kennis, vaardigheden en houding op het gebied van:**
- Gebruik van digitale technologie
 - Digitale communicatie en samenwerking
 - Zoeken en vinden van informatie en data
 - Creëren van digitale content
 - Oplossen van digitale problemen
 - Veiligheid

Digitale communicatie en samenwerking

- Gebruiken van verschillende digitale communicatiemiddelen die passen bij een bepaald doel en een bepaalde situatie om te communiceren met anderen.
- Deelen van data, informatie en digitale content waarbij bron- en auteursrechten in acht worden genomen.
- Gebruiken van publieke en private digitale diensten om deel te nemen aan de samenleving (social networking).
- Vergeleken van de zelfstandigheid met behulp van daarvoor geschikte digitale technologie en als actief burger participeren in de samenleving.
- Reflecteren op de aanwezigheid en invloed van digitale media in eigen leven en in de samenleving.
- Samenwerken met behulp van digitale tools en technologieën en co-creëren van data, kennis en digitale content.
- Beveiligd gebruiken van digitale technologie en gedragingen bij interactie in digitale omgevingen (netiquette).
- Aangaven van de communicatievaardigheden in digitale omgevingen aan een specifiek publiek en rekening houden met culturele en generatieve verschillen.
- Creëren en behouden van eigen digitale identiteit en bescherming van de eigen identiteit.
- Omgaan met data en digitale informatie die men krijgt met behulp van digitale tools, omgevingen en diensten.

Veiligheid

- Beveiligen van apparaten en digitale content.
- Begrijpen van risico's en bedreigingen in digitale omgevingen en kennis hebben over veiligheidsmaatregelen.
- Beschermen van persoonlijke gegevens en privacy in digitale omgevingen.
- Beschermen van de gezondheid en het fysieke welzijn bij het gebruik van digitale technologie.
- Beschermen van eigen psychische welzijn en die van anderen in digitale omgevingen (bijv. tegen cyberstelen).
- Beslissen op de juiste mogelijkheden van digitale technologie voor sociaal welzijn en sociale inclusie en hiervan gebruikmaken.
- Beslissen van en rekening houden met het misbruik van digitale technologie.

Creëren van digitale content

- Creëren van verschillende typen digitale content in daarvoor geschikte programma's en apps (tekst, tekening, grafiek, foto, audio, video) en daarmee aandacht geven aan gedachten, ideeën, gevoelens.
- Bewerken van bestaande digitale content door deze te wijzigen, vertalen en uit te breiden om zo nieuwe, originele en relevante content te creëren.
- Rekening houden met auteursrecht en licenties op data, digitale informatie en content.
- Plannen en ontwikkelen van langdurige instructies voor een computerprogramma en een bepaald probleem op te lossen of een specifieke taak uit te voeren (programmeren).

Zoeken en vinden van informatie en data

- Bronnen, zoeken en selecteren van data, informatie en content in digitale omgevingen vanuit een informatiebehoefte en een informatievertrag en met persoonlijke zoekstrategieën.
- Evalueren van bronnen en gevonden data, informatie en digitale content door deze te analyseren, te vergelijken en kritisch te beoordelen.
- Presentieren van gevonden data, informatie en digitale content als antwoord op de informatievraag door deze te visualiseren.
- Bewerken van data, informatie en content in digitale omgevingen door gestructureerd ordenen, opslaan en opzoeken.

Gebruik van digitale technologie

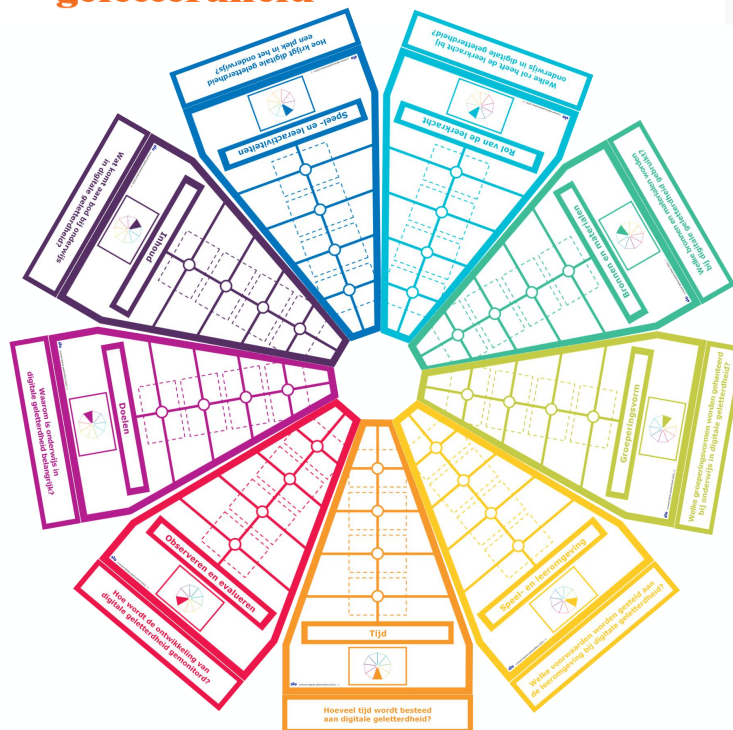
- Gebruiken van digitale apparaten en de daarop aanwezige programma's of apps.

Oplossen van digitale problemen

- Herkennen van technische problemen bij de bediening van apparaten en het gebruik van digitale omgevingen en waar mogelijke oplossingen (troubleshooting).
- Identificeren en beoordelen van een behoefte of vraag en vervolgens mogelijke geschikte digitale middelen selecteren en gebruiken om het op te lossen.
- Informeren van een probleem met behulp van deskundigheden en strategieën, zodat computertechnologie kan helpen aan het oplossen.
- Aangaven en afstemmen van digitale omgevingen op persoonlijke behoeften (bijv. de toegankelijkheid, of waar en wanneer te gebruiken).
- Beslissen van de grote rol van digitale technologie in de samenleving en de impact die dit op andere middelen heeft op de mens.
- Op de hoogte blijven van digitale ontwikkelingen.

2 Gezamenlijke visie

Stap 2: Ontwikkel een gezamenlijke visie op onderwijs in digitale geletterdheid

3 Planmatig aan de slag

Stap 3: Maak een plan van aanpak en ga aan de slag met digitale geletterdheid

De negen aspecten:	Deze stellingen selecteren wij:	Dit zien wij in de praktijk:	Dit zijn onze actiepunten:
--------------------	---------------------------------	------------------------------	----------------------------

Doelen			
Inhoud			
Speel- en leeractiviteiten			
Rol van de leerkracht			
Bronnen en materialen			
Groeperings-vorm			
Speel- en leeromgeving			
Tijd			
Observeren en evalueren			

Gemeenschappelijk beeld

1

Stap 1: Vorm een gemeenschappelijk beeld van digitale geletterdheid

Inhoud - basisvaardigheden Digitale geletterdheid

Waar gaat het over bij digitale geletterdheid?

Bij digitale geletterdheid gaat het om kennis, vaardigheden en houding op het gebied van:

- Gebruik van digitale technologie
- Digitale communicatie en samenwerking
- Zoeken en vinden van informatie en data
- Creëren van digitale content
- Oplossen van digitale problemen
- Veiligheid

Digitale communicatie en samenwerking

- Gebruiken van verschillende digitale communicatiemiddelen die passen bij een bepaald doel en een bepaalde situatie om te communiceren met anderen.
- Deelen van data, informatie en digitale content waarbij bron- en auteursrechten in acht worden genomen.
- Gebruiken van publieke en private digitale diensten om deel te nemen aan de samenleving (social networking).
- Vergeleken van de zelfstandigheid met behulp van daarvoor geschikte digitale technologie en als actief burger participeren in de samenleving.
- Reflecteren op de aanwezigheid en invloed van digitale media in eigen leven en in de samenleving.
- Samenwerken met behulp van digitale tools en technologieën en co-creëren van data, kennis en digitale content.
- Beveiligd gebruiken van digitale technologie en gedragingen bij interactie in digitale omgevingen (netiquette).
- Aangepast aan de communicatiemiddelen in digitale omgevingen aan een specifiek publiek en rekening houden met culturele en generatieve verschillen.
- Creëren en behouden van eigen digitale identiteit en bescherming van de eigen identiteit.
- Omgaan met data en digitale informatie die men krijgt met behulp van digitale tools, omgevingen en diensten.

Veiligheid

- Beveiligen van apparaten en digitale content.
- Begrijpen van risico's en bedreigingen in digitale omgevingen en kennis hebben over veiligheidsmaatregelen.
- Beschermen van persoonlijke gegevens en privacy in digitale omgevingen.
- Beschermen van de gezondheid en het fysieke welzijn bij het gebruik van digitale technologie.
- Beschermen van eigen psychische welzijn en die van anderen in digitale omgevingen (bijv. tegen cyberstelen).
- Bewaken van de privacyrechten van digitale technologie voor sociaal welzijn en sociale inclusie en hiervan gebruikmaken.
- Besluiten van en rekening houden met het misbruik van digitale technologie.

Creëren van digitale content

- Creëren van verschillende typen digitale content in daarvoor geschikte programma's en apps (tekst, tekening, grafiek, foto, audio, video) en daarmee aandacht geven aan gedachten, ideeën, gevoelens.
- Bewerken van bestaande digitale content door deze te wijzigen, vertalen en uit te breiden om zo nieuwe, originele en relevante content te creëren.
- Rekening houden met auteursrecht en licenties op data, digitale informatie en content.
- Plannen en ontwikkelen van leergerichte instructies voor een computerprogramma en een bepaald probleem op te lossen of een specifieke taak uit te voeren (programmeren).

Zoeken en vinden van informatie en data

- Bronnen, zoeken en selecteren van data, informatie en content in digitale omgevingen vanuit een informatiebehoefte en een informatieverzoek en met persoonlijke zoekstrategieën.
- Evalueren van bronnen en gevonden data, informatie en digitale content door deze te analyseren, te vergelijken en kritisch te beoordelen.
- Presentieren van gevonden data, informatie en digitale content als antwoord op de informatieverzoek door deze te visualiseren.
- Bewerken van data, informatie en content in digitale omgevingen door gestructureerd ordenen, opslaan en opzoeken.

Gebruik van digitale technologie

- Gebruiken van digitale apparaten en de daarop aanwezige programma's of apps.

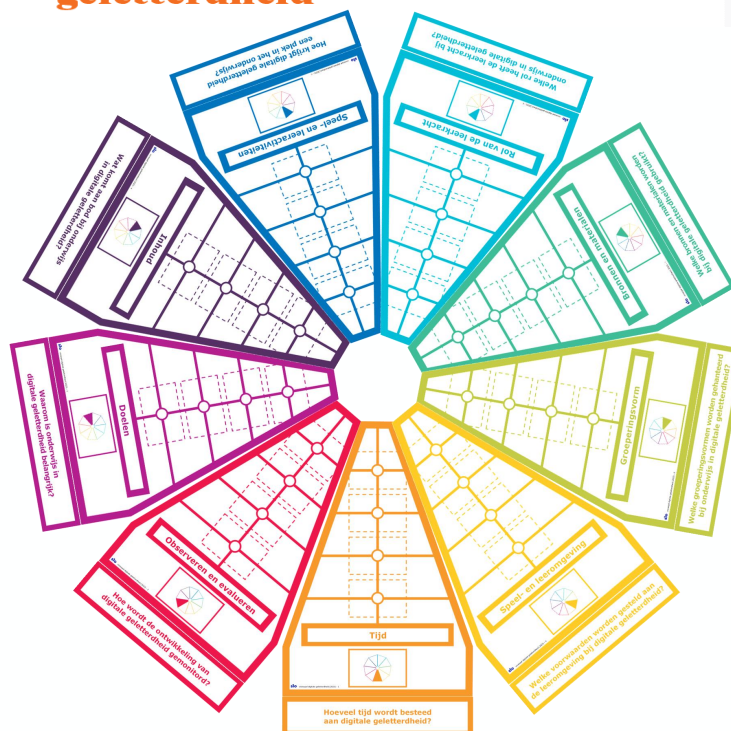
Oplossen van digitale problemen

- Herkennen van technische problemen bij de bediening van apparaten en het gebruik van digitale omgevingen en waar mogelijke oplossingen (troubleshooting).
- Identificeren en beoordelen van een behoefte of vraag en vervolgens mogelijke geschikte digitale middelen selecteren en gebruiken om op te lossen.
- Informeren van een probleem met behulp van deskundigheden en strategieën, zodat computertechnologie kan helpen aan het oplossen.
- Aangepast en afdanmen van digitale omgevingen op persoonlijke behoeften (bijv. de toegankelijkheid, of aan te passen aan een bestelproces).
- Besluiten van de grootte van digitale technologie in de samenleving en de impact die dit op andere mensen heeft op de markt.
- Op de hoogte blijven van digitale ontwikkelingen.

Gezamenlijke visie

2

Stap 2: Ontwikkel een gezamenlijke visie op onderwijs in digitale geletterdheid

Planmatig aan de slag

3

Stap 3: Maak een plan van aanpak en ga aan de slag met digitale geletterdheid

De negen aspecten:	Deze stellingen selecteren wij:	Dit zien wij in de praktijk:	Dit zijn onze actiepunten:
--------------------	---------------------------------	------------------------------	----------------------------

Doelen			
Inhoud			
Speel- en leeractiviteiten			
Rol van de leerkracht			
Bronnen en materialen			
Groeperings-vorm			
Speel- en leeromgeving			
Tijd			
Observeren en evalueren			

/ Inhoud - basisvaardigheden digitale geletterdheid

Waar gaat het over bij digitale geletterdheid?

Bij digitale geletterdheid gaat het om kennis, vaardigheden en houding op het gebied van:

- gebruik van digitale technologie
- digitale communicatie en samenwerking
- zoeken en vinden van informatie en data
- creëren van digitale content
- oplossen van digitale problemen
- veiligheid

Digitale communicatie en samenwerking

- Gebruiken van verschillende digitale communicatiemiddelen die passen bij een bepaald doel en een bepaalde situatie om te communiceren met anderen.
- Delen van data, informatie en digitale content waarbij bron- en naamsvermeldingen in acht worden genomen.
- Gebruiken van publieke en private digitale diensten om deel te nemen aan de samenleving (actief burgerschap).
- Vergroten van de zelfredzaamheid met behulp van daarvoor geschikte digitale technologie en als actief burger participeren in de samenleving.
- Reflecteren op de aanwezigheid en invloed van digitale media in eigen leven en in de samenleving.
- Samenwerken met behulp van digitale tools en technologieën en co-creëren van data, kennis en digitale content.
- Bewust gebruiken van digitale technologie en gedragsnormen bij interactie in digitale omgevingen (netiquette).
- Aanpassen van de communicatie in digitale omgevingen, rekening houdend met een specifiek publiek, culturele en generatieve diversiteit.
- Creëren en beheren van eigen digitale identiteit en beschermen van eigen reputatie.
- Omgaan met data en digitale informatie die verkregen is met behulp van digitale tools, omgevingen en diensten.

Veiligheid

- Beveiligen van apparaten en digitale content.
- Begrijpen van risico's en bedreigingen in digitale omgevingen en kennis hebben over beveiligingsmaatregelen.
- Beschermen van persoonlijke gegevens en privacy in digitale omgevingen.
- Beschermen van de gezondheid en het fysieke welzijn bij het gebruik van digitale technologie.
- Beschermen van eigen psychische welzijn en dat van anderen in digitale omgevingen (bijv. tegen cyberpesten).
- Bewust zijn van de mogelijkheden van digitale technologie voor sociaal welzijn en sociale inclusie en hiervan gebruikmaken.
- Beseffen van en rekening houden met het milieueffect van digitale technologie.

Creëren van digitale content

- Creëren van verschillende typen digitale content in daarvoor geschikte programma's en apps (tekst, tekening, grafiek, foto, audio, video) en daarmee uitdrukking geven aan gedachten, ideeën, gevoelens.
- Bewerken van bestaande digitale content door deze te wijzigen, verfijnen en uit te breiden om zo nieuwe, originele en relevante content te creëren.
- Rekening houden met auteursrechten en licenties op data, digitale informatie en content.
- Plannen en ontwikkelen van begrijpelijke instructies voor een computersysteem om een bepaald probleem op te lossen of een specifieke taak uit te voeren (programmeren).

Zoeken en vinden van informatie en data

- Browsen, zoeken en selecteren van data, informatie en content in digitale omgevingen vanuit een informatiebehoefte en een informatievraag en met persoonlijke zoekstrategieën.
- Evalueren van bronnen en gevonden data, informatie en digitale content door deze te analyseren, te vergelijken en kritisch te beoordelen.
- Presenteren van gevonden data, informatie en digitale content als antwoord op de informatievraag door deze te visualiseren.
- Beheren van data, informatie en content in digitale omgevingen door gestructureerd ordenen, opslaan en opvragen.

Gebruik van digitale technologie

- Gebruiken van digitale apparaten en de daarop aanwezige programma's of apps.

Oplossen van digitale problemen

- Herkennen van technische problemen bij de bediening van apparaten en het gebruik van digitale omgevingen en waar mogelijk oplossen (troubleshooting).
- Identificeren en beoordelen van een behoefte of vraag en vervolgens mogelijke geschikte digitale middelen selecteren en gebruiken om het op te lossen.
- Herformuleren van een probleem met behulp van denkvaardigheden en strategieën, zodat computertechnologie kan bijdragen aan het oplossen.
- Aanpassen en afstemmen van digitale omgevingen op persoonlijke behoeften (bijv. de toegankelijkheid, of wijze van weergave op een beeldscherm).
- Besef van de grote rol van digitale technologie in de samenleving en de impact die dit op allerlei manieren heeft op de mens.
- Op de hoogte blijven van digitale ontwikkelingen.

/ Inhoud - basisvaardigheden digitale geletterdheid

Waar gaat het over?

Bij digitale geletterdheidsvaardigheden en het gebruik van digitale tools.

- gebruik van digitale tools
- digitale communicatie
- zoeken en vinden

Digitale communicatie

- Gebruiken van verschillende digitale communicatiemiddelen die passen bij een bepaald doel en een bepaalde situatie om te communiceren met anderen.
- Delen van data, informatie en digitale content waarbij bron- en naamsvermeldingen in acht worden genomen.
- Gebruiken van publieke en private digitale diensten om deel te nemen aan de samenleving (actief burgerschap).
- Vergroten van de zelfredzaamheid met behulp van daarvoor geschikte digitale technologie en als actief burger participeren in de samenleving.
- Reflecteren op de aanwezigheid en invloed van digitale media in eigen leven en in de samenleving.
- Samenwerken met behulp van digitale tools en technologieën en co-creëren van data, kennis en digitale content.
- Bewust gebruiken van digitale technologie en gedragsnormen bij interactie in digitale omgevingen (netiquette).
- Aanpassen van de communicatie in digitale omgevingen, rekening houdend met een specifiek publiek, culturele en generationele diversiteit.
- Creëren en beheer van eigen digitale identiteit en beschermen van eigen reputatie.
- Omgaan met data en digitale informatie die verkregen is met behulp van digitale tools, omgevingen en diensten.

Veiligheid

- Beveiligen van apparaten
- Begrijpen van risico's
- Beschermen van informatie
- Beschermen van privacy
- Beschermen van de omgeving
- Bewust zijn van digitale inclusie en exclusie
- Beseffen van en nemen maatregelen tegen cyberstalking

Digitale communicatie en samenwerking

- Gebruiken van verschillende digitale communicatiemiddelen die passen bij een bepaald doel en een bepaalde situatie om te communiceren met anderen.
- Delen van data, informatie en digitale content waarbij bron- en naamsvermeldingen in acht worden genomen.
- Gebruiken van publieke en private digitale diensten om deel te nemen aan de samenleving (actief burgerschap).
- Vergroten van de zelfredzaamheid met behulp van daarvoor geschikte digitale technologie en als actief burger participeren in de samenleving.
- Reflecteren op de aanwezigheid en invloed van digitale media in eigen leven en in de samenleving.
- Samenwerken met behulp van digitale tools en technologieën en co-creëren van data, kennis en digitale content.
- Bewust gebruiken van digitale technologie en gedragsnormen bij interactie in digitale omgevingen (netiquette).
- Aanpassen van de communicatie in digitale omgevingen, rekening houdend met een specifiek publiek, culturele en generationele diversiteit.
- Creëren en beheer van eigen digitale identiteit en beschermen van eigen reputatie.
- Omgaan met data en digitale informatie die verkregen is met behulp van digitale tools, omgevingen en diensten.

s (tekst, tekening,

aald

ontent in digitale
matievraag en met

digitale content
vordelen.
ontent als
an.
evingen door

en het gebruik van
mogelijke
sen.
en strategieën,
shoeften
)

/ Inhoud - basisvaardigheden digitale geletterdheid

Waar gaat het over bij digitale geletterdheid?

Bij digitale geletterdheid gaat het om kennis, vaardigheden en houding op het gebied van:

- gebruik van digitale technologie
- digitale communicatie en samenwerking
- zoeken en vinden van informatie en data
- creëren van digitale content
- oplossen van digitale problemen
- veiligheid

Creëren van digitale content

- Creëren van verschillende typen digitale content in daarvoor geschikte programma's en apps (tekst, tekening, grafiek, foto, audio, video) en daarmee uitdrukking geven aan gedachten, ideeën, gevoelens.
- Bewerken van bestaande digitale content door deze te wijzigen, verfijnen en uit te breiden om zo nieuwe, originele en relevante content te creëren.
- Rekening houden met auteursrechten en licenties op data, digitale informatie en content.
- Plannen en ontwikkelen van begrijpelijke instructies voor een computersysteem om een bepaald probleem op te lossen of een specifieke taak uit te voeren (programmeren).

Creëren van digitale content

- Creëren van verschillende typen digitale content in daarvoor geschikte programma's en apps (tekst, tekening, grafiek, foto, audio, video) en daarmee uitdrukking geven aan gedachten, ideeën, gevoelens.
- Bewerken van bestaande digitale content door deze te wijzigen, verfijnen en uit te breiden om zo nieuwe, originele en relevante content te creëren.
- Rekening houden met auteursrechten en licenties op data, digitale informatie en content.
- Plannen en ontwikkelen van begrijpelijke instructies voor een computersysteem om een bepaald probleem op te lossen of een specifieke taak uit te voeren (programmeren).

Veiligheid

- Beveiligen van apparaten en digitale content.
- Begrijpen van risico's en bedreigingen in digitale omgevingen en kennis hebben over beveiligingsmaatregelen.
- Beschermen van persoonlijke gegevens en privacy in digitale omgevingen.
- Beschermen van de gezondheid en het fysieke welzijn bij het gebruik van digitale technologie.
- Beschermen van eigen psychische welzijn en dat van anderen in digitale omgevingen (bijv. tegen cyberpesten).
- Bewust zijn van de mogelijkheden van digitale technologie voor sociaal welzijn en sociale inclusie en hiervan gebruikmaken.
- Beseffen van en rekening houden met het milieueffect van digitale technologie.

- Herkennen van technische problemen bij de bediening van apparaten en het gebruik van digitale omgevingen en waar mogelijk oplossen (troubleshooting).
- Identificeren en beoordelen van een behoefte of vraag en vervolgens mogelijke geschikte digitale middelen selecteren en gebruiken om het op te lossen.
- Herformuleren van een probleem met behulp van denkvaardigheden en strategieën, zodat computertechnologie kan bijdragen aan het oplossen.
- Aanpassen en afstemmen van digitale omgevingen op persoonlijke behoeften (bijv. de toegankelijkheid, of wijze van weergave op een beeldscherm).
- Besef van de grote rol van digitale technologie in de samenleving en de impact die dit op allerlei manieren heeft op de mens.
- Op de hoogte blijven van digitale ontwikkelingen.

/ Inhoud - basisvaardigheden digitale geletterdheid

Waar gaat het over bij digitale geletterdheid?

Bij digitale geletterdheid gaat het om kennis, vaardigheden en houding op het gebied van:

- gebruik van digitale technologie
- digitale communicatie en samenwerking
- zoeken en vinden van informatie en data
- creëren van digitale content
- oplossen van digitale problemen
- veiligheid

Creëren van digitale content

- Creëren van verschillende typen digitale content in daarvoor geschikte programma's en apps (tekst, tekening, grafiek, foto, audio, video) en daarmee uitdrukking geven aan gedachten, ideeën, gevoelens.
- Bewerken van bestaande digitale content door deze te wijzigen, verfijnen en uit te breiden om zo nieuwe, originele en relevante content te creëren.
- Rekening houden met auteursrechten en licenties op data, digitale informatie en content.

Digitale communicatie

- Gebruiken van digitale tools die passen bij de context van de communicatie
- Delen van digitale content met anderen
- Gebruiken van digitale tools om te communiceren met anderen
- Vergroten van digitale vaardigheden
- Reflecteren op het gebruik van digitale technologie in eigen leven
- Samenwerken met anderen om digitale content te creëren
- Bewust gebruik van digitale technologie in de samenleving
- Aanpassen van digitale houding aan de context
- Creëren en gebruiken van digitale content
- Omgaan met digitale tools, apps en programma's

Zoeken en vinden van informatie en data

- Browsen, zoeken en selecteren van data, informatie en content in digitale omgevingen vanuit een informatiebehoefte en een informatievraag en met persoonlijke zoekstrategieën.
- Evalueren van bronnen en gevonden data, informatie en digitale content door deze te analyseren, te vergelijken en kritisch te beoordelen.
- Presenteren van gevonden data, informatie en digitale content als antwoord op de informatievraag door deze te visualiseren.
- Beheren van data, informatie en content in digitale omgevingen door gestructureerd ordenen, opslaan en opvragen.

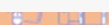

ant in digitale
levraag en met

itale content
elen.
nt als
gen door

Veiligheid

- Beveiligen van apparaten en digitale content.
- Begrijpen van risico's en bedreigingen in digitale omgevingen en kennis hebben over beveiligingsmaatregelen.
- Beschermen van persoonlijke gegevens en privacy in digitale omgevingen.
- Beschermen van de gezondheid en het fysieke welzijn bij het gebruik van digitale technologie.
- Beschermen van eigen psychische welzijn en dat van anderen in digitale omgevingen (bijv. tegen cyberpesten).
- Bewust zijn van de mogelijkheden van digitale technologie voor sociaal welzijn en sociale inclusie en hiervan gebruikmaken.
- Beseffen van en rekening houden met het milieueffect van digitale technologie.

digitale omgevingen en waar mogelijk oplossen (troubleshooting).

- Identificeren en beoordelen van een behoefte of vraag en vervolgens mogelijke geschikte digitale middelen selecteren en gebruiken om het op te lossen.
- Herformuleren van een probleem met behulp van denkvaardigheden en strategieën, zodat computertechnologie kan bijdragen aan het oplossen.
- Aanpassen en afstemmen van digitale omgevingen op persoonlijke behoeften (bijv. de toegankelijkheid, of wijze van weergave op een beeldscherm).
- Besef van de grote rol van digitale technologie in de samenleving en de impact die dit op allerlei manieren heeft op de mens.
- Op de hoogte blijven van digitale ontwikkelingen.

het gebruik van

/ Inhoud - basisvaardigheden digitale geletterdheid

Waar gaat het over bij digitale geletterdheid?

Bij digitale geletterdheid gaat het om kennis, vaardigheden en houding op het gebied van:

- gebruik van digitale technologie
- digitale communicatie en samenwerking
- zoeken en vinden van informatie en data
- creëren van digitale content
- oplossen van digitale problemen
- veiligheid

Digitale communicatie en samenwerking

- Gebruiken van digitale technologie die passen bij de context en de communicatiepartij
- Delen van data en informatie op een veilige manier
- Gebruiken van digitale technologie om te nemen aan de samenleving
- Vergroten van de digitale vaardigheden
- Reflecteren op het gebruik van digitale technologie in eigen leven
- Samenwerken met anderen om te co-creëren van digitale content
- Bewust gebruik van digitale technologie voor interactie in digitale omgevingen
- Aanpassen van digitale technologie houdend met de context
- Creëren en behouden van een goede reputatie
- Omgaan met digitale tools, omgevingen en diensten.

Gebruik van digitale technologie

- Gebruiken van digitale apparaten en de daarop aanwezige programma's of apps.

Veiligheid

- Beveiligen van apparaten en digitale content.
- Begrijpen van risico's en bedreigingen in digitale omgevingen en kennis hebben over beveiligingsmaatregelen.
- Beschermen van persoonlijke gegevens en privacy in digitale omgevingen.
- Beschermen van de gezondheid en het fysieke welzijn bij het gebruik van digitale technologie.
- Beschermen van eigen psychische welzijn en dat van anderen in digitale omgevingen (bijv. tegen cyberpesten).
- Bewust zijn van de mogelijkheden van digitale technologie voor sociaal welzijn en sociale inclusie en hiervan gebruikmaken.
- Beseffen van en rekening houden met het milieueffect van digitale technologie.

Creëren van digitale content

- Creëren van verschillende typen digitale content in daarvoor geschikte programma's en apps (tekst, tekening, grafiek, foto, audio, video) en daarmee uitdrukking geven aan gedachten, ideeën, gevoelens.
- Bewerken van bestaande digitale content door deze te wijzigen, verfijnen en uit te breiden om zo nieuwe, originele en relevante content te creëren.
- Rekening houden met auteursrechten en licenties op data, digitale informatie en content.
- Plannen en ontwikkelen van begrijpelijke instructies voor een computersysteem om een bepaald probleem op te lossen of een specifieke taak uit te voeren (programmeren).

Zoeken en vinden van informatie en data

Gebruiken van digitale technologie om informatie te vinden en te delen. Gebruiken van digitale content delen. Gebruiken van digitale technologie om te delen.

Oplossen van digitale problemen

- Herkennen van technische problemen bij de bediening van apparaten en het gebruik van digitale omgevingen en waar mogelijk oplossen (troubleshooting).
- Identificeren en beoordelen van een behoefte of vraag en vervolgens geschikte digitale middelen selecteren en gebruiken om het op te lossen.
- Herformuleren van een probleem met behulp van denkvaardigheden en strategieën, zodat computertechnologie kan bijdragen aan het oplossen.
- Aanpassen en afstemmen van digitale omgevingen op persoonlijke behoeften (bijv. de toegankelijkheid, of wijze van weergave op een beeldscherm).
- Beseffen van de grote rol van digitale technologie in de samenleving en de impact die dit op allerlei manieren heeft op de mens.
- Op de hoogte blijven van digitale ontwikkelingen.

/ Inhoud - basisvaardigheden digitale geletterdheid

Waar gaat het over bij digitale geletterdheid?

Bij digitale geletterdheid gaat het om kennis, vaardigheden en houding op het gebied van:

- gebruik van digitale technologie
- creëren van digitale content

Creëren van digitale content

- Creëren van verschillende typen digitale content in daarvoor geschikte programma's en apps (tekst, tekening, grafiek, foto, audio, video) en daarmee uitdrukking geven aan gedachten, ideeën, gevoelens.
- Bewerken van bestaande digitale content door deze te wijzigen, verfijnen en uit te breiden

Oplossen van digitale problemen

- Herkennen van technische problemen bij de bediening van apparaten en het gebruik van digitale omgevingen en waar mogelijk oplossen (troubleshooting).
- Identificeren en beoordelen van een behoefte of vraag en vervolgens mogelijke geschikte digitale middelen selecteren en gebruiken om het op te lossen.
- Herformuleren van een probleem met behulp van denkvaardigheden en strategieën, zodat computertechnologie kan bijdragen aan het oplossen.
- Aanpassen en afstemmen van digitale omgevingen op persoonlijke behoeften (bijv. de toegankelijkheid, of wijze van weergave op een beeldscherm).
- Besef van de grote rol van digitale technologie in de samenleving en de impact die dit op allerlei manieren heeft op de mens.
- Op de hoogte blijven van digitale ontwikkelingen.

- Beveiligen van apparaten en digitale content.
- Begrijpen van risico's en bedreigingen in digitale omgevingen en kennis hebben over beveiligingsmaatregelen.
- Beschermen van persoonlijke gegevens en privacy in digitale omgevingen.
- Beschermen van de gezondheid en het fysieke welzijn bij het gebruik van digitale technologie.
- Beschermen van eigen psychische welzijn en dat van anderen in digitale omgevingen (bijv. tegen cyberpesten).
- Bewust zijn van de mogelijkheden van digitale technologie voor sociaal welzijn en sociale inclusie en hiervan gebruikmaken.
- Beseffen van en rekening houden met het milieueffect van digitale technologie.

- geschikte digitale middelen selecteren en gebruiken om het op te lossen.
- Herformuleren van een probleem met behulp van denkvaardigheden en strategieën, zodat computertechnologie kan bijdragen aan het oplossen.
- Aanpassen en afstemmen van digitale omgevingen op persoonlijke behoeften (bijv. de toegankelijkheid, of wijze van weergave op een beeldscherm).
- Besef van de grote rol van digitale technologie in de samenleving en de impact die dit op allerlei manieren heeft op de mens.
- Op de hoogte blijven van digitale ontwikkelingen.

/ Inhoud - basisvaardigheden digitale geletterdheid

Waar gaat het over bij digitale geletterdheid?

Bij digitale geletterdheid gaat het om kennis, vaardigheden en houding op het gebied van:

- gebruik van digitale technologie
- digitale communicatie en samenwerking
- zoeken en vinden van informatie en data
- creëren van digitale content
- oplossen van digitale problemen
- veiligheid

Creëren van digitale content

- Creëren van verschillende typen digitale content in daarvoor geschikte programma's en apps (tekst, tekening, grafiek, foto, audio, video) en daarmee uitdrukking geven aan gedachten, ideeën, gevoelens.
- Bewerken van bestaande digitale content door deze te wijzigen, verfijnen en uit te breiden om zo nieuwe, originele en relevante content te creëren.
- Rekening houden met auteursrechten en licenties op data, digitale informatie en content.
- Plannen en ontwikkelen van begrijpelijke instructies voor een computersysteem om een bepaald

Veiligheid

- Beveiligen van apparaten en digitale content.
- Begrijpen van risico's en bedreigingen in digitale omgevingen en kennis hebben over beveiligingsmaatregelen.
- Beschermen van persoonlijke gegevens en privacy in digitale omgevingen.
- Beschermen van de gezondheid en het fysieke welzijn bij het gebruik van digitale technologie.
- Beschermen van eigen psychische welzijn en dat van anderen in digitale omgevingen (bijv. tegen cyberpesten).
- Bewust zijn van de mogelijkheden van digitale technologie voor sociaal welzijn en sociale inclusie en hiervan gebruikmaken.
- Beseffen van en rekening houden met het milieueffect van digitale technologie.

Veiligheid

- Beveiligen van apparaten en digitale content.
- Begrijpen van risico's en bedreigingen in digitale omgevingen en kennis hebben over beveiligingsmaatregelen.
- Beschermen van persoonlijke gegevens en privacy in digitale omgevingen.
- Beschermen van de gezondheid en het fysieke welzijn bij het gebruik van digitale technologie.
- Beschermen van eigen psychische welzijn en dat van anderen in digitale omgevingen (bijv. tegen cyberpesten).
- Bewust zijn van de mogelijkheden van digitale technologie voor sociaal welzijn en sociale inclusie en hiervan gebruikmaken.
- Beseffen van en rekening houden met het milieueffect van digitale technologie.

- Herkennen van technische problemen bij de bediening van apparaten en het gebruik van digitale omgevingen en waar mogelijk oplossen (troubleshooting).
- Identificeren en beoordelen van een behoefte of vraag en vervolgens mogelijke geschikte digitale middelen selecteren en gebruiken om het op te lossen.
- Herformuleren van een probleem met behulp van denkvaardigheden en strategieën, zodat computertechnologie kan bijdragen aan het oplossen.
- Aanpassen en afstemmen van digitale omgevingen op persoonlijke behoeften (bijv. de toegankelijkheid, of wijze van weergave op een beeldscherm).
- Besef van de grote rol van digitale technologie in de samenleving en de impact die dit op allerlei manieren heeft op de mens.
- Op de hoogte blijven van digitale ontwikkelingen.

/ Inhoud - basisvaardigheden digitale geletterdheid

Waar gaat het over bij digitale geletterdheid?

Bij digitale geletterdheid gaat het om kennis, vaardigheden en houding op het gebied van:

- gebruik van digitale technologie
- digitale communicatie en samenwerking
- zoeken en vinden van informatie en data
- creëren van digitale content
- oplossen van digitale problemen
- veiligheid

Digitale communicatie en samenwerking

- Gebruiken van verschillende digitale communicatiemiddelen die passen bij een bepaald doel en een bepaalde situatie om te communiceren met anderen.
- Delen van data, informatie en digitale content waarbij bron- en naamsvermeldingen in acht worden genomen.
- Gebruiken van publieke en private digitale diensten om deel te nemen aan de samenleving (actief burgerschap).
- Vergroten van de zelfredzaamheid met behulp van daarvoor geschikte digitale technologie en als actief burger participeren in de samenleving.
- Reflecteren op de aanwezigheid en invloed van digitale media in eigen leven en in de samenleving.
- Samenwerken met behulp van digitale tools en technologieën en co-creëren van data, kennis en digitale content.
- Bewust gebruiken van digitale technologie en gedragsnormen bij interactie in digitale omgevingen (netiquette).
- Aanpassen van de communicatie in digitale omgevingen, rekening houdend met een specifiek publiek, culturele en generatieve diversiteit.
- Creëren en beheren van eigen digitale identiteit en beschermen van eigen reputatie.
- Omgaan met data en digitale informatie die verkregen is met behulp van digitale tools, omgevingen en diensten.

Veiligheid

- Beveiligen van apparaten en digitale content.
- Begrijpen van risico's en bedreigingen in digitale omgevingen en kennis hebben over beveiligingsmaatregelen.
- Beschermen van persoonlijke gegevens en privacy in digitale omgevingen.
- Beschermen van de gezondheid en het fysieke welzijn bij het gebruik van digitale technologie.
- Beschermen van eigen psychische welzijn en dat van anderen in digitale omgevingen (bijv. tegen cyberpesten).
- Bewust zijn van de mogelijkheden van digitale technologie voor sociaal welzijn en sociale inclusie en hiervan gebruikmaken.
- Beseffen van en rekening houden met het milieueffect van digitale technologie.

Creëren van digitale content

- Creëren van verschillende typen digitale content in daarvoor geschikte programma's en apps (tekst, tekening, grafiek, foto, audio, video) en daarmee uitdrukking geven aan gedachten, ideeën, gevoelens.
- Bewerken van bestaande digitale content door deze te wijzigen, verfijnen en uit te breiden om zo nieuwe, originele en relevante content te creëren.
- Rekening houden met auteursrechten en licenties op data, digitale informatie en content.
- Plannen en ontwikkelen van begrijpelijke instructies voor een computersysteem om een bepaald probleem op te lossen of een specifieke taak uit te voeren (programmeren).

Zoeken en vinden van informatie en data

- Browsen, zoeken en selecteren van data, informatie en content in digitale omgevingen vanuit een informatiebehoefte en een informatievraag en met persoonlijke zoekstrategieën.
- Evalueren van bronnen en gevonden data, informatie en digitale content door deze te analyseren, te vergelijken en kritisch te beoordelen.
- Presenteren van gevonden data, informatie en digitale content als antwoord op de informatievraag door deze te visualiseren.
- Beheren van data, informatie en content in digitale omgevingen door gestructureerd ordenen, opslaan en opvragen.

Gebruik van digitale technologie

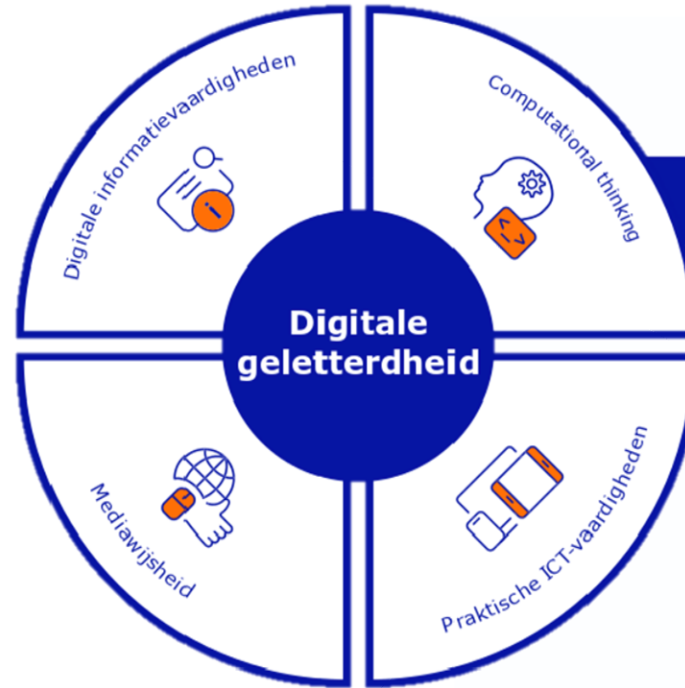
- Gebruiken van digitale apparaten en de daarop aanwezige programma's of apps.

Oplossen van digitale problemen

- Herkennen van technische problemen bij de bediening van apparaten en het gebruik van digitale omgevingen en waar mogelijk oplossen (troubleshooting).
- Identificeren en beoordelen van een behoefte of vraag en vervolgens mogelijke geschikte digitale middelen selecteren en gebruiken om het op te lossen.
- Herformuleren van een probleem met behulp van denkvaardigheden en strategieën, zodat computertechnologie kan bijdragen aan het oplossen.
- Aanpassen en afstemmen van digitale omgevingen op persoonlijke behoeften (bijv. de toegankelijkheid, of wijze van weergave op een beeldscherm).
- Besef van de grote rol van digitale technologie in de samenleving en de impact die dit op allerlei manieren heeft op de mens.
- Op de hoogte blijven van digitale ontwikkelingen.

Digitale geletterdheid

Inhoudslijnen primair onderwijs

Digitale geletterdheid

Digitale geletterdheid

Wat betekent dat?

- Meer dan ict
- Meer dan alleen programmeren
- Niet de digitalisering van het onderwijs

Digitale geletterdheid

/ Factsheet - basisvaardigheden Digitale geletterdheid

Waarom digitale geletterdheid?

Digitale technologie en digitale media nemen in onze samenleving een steeds grotere plaats in. Daarom is het noodzakelijk om niet alleen geletterd te zijn, maar ook om *digitaal* geletterd te zijn. Je kunt dan actief, verantwoordelijk, kritisch en zelfstandig gebruikmaken van digitale technologie en je bent je bewust van de snelle ontwikkelingen op dit gebied. Digitale geletterdheid zorgt dat je kunt functioneren in onze huidige én toekomstige informatie- en netwerksamenleving.

Wat is digitale geletterdheid?

Bij digitale geletterdheid gaat het om het verwerven van kennis over digitale technologie, het kritisch en (zelf)bewust gebruiken van de mogelijkheden van digitale technologie en het inschatten van kansen en risico's die het met zich meebrengt. Daarnaast is de ontwikkeling van een passende houding van belang om te leren hoe je in de digitale wereld omgaat met complexe situaties, doorzet bij lastige problemen en samenwerkt om een doel te bereiken. Ook maakt het je ondernemend om op zoek te gaan naar nieuwe kennis en toepassingsmogelijkheden van digitale technologie. SLO gaat uit van vier domeinen bij digitale geletterdheid met in elk domein vaardigheden die je kunt aanmerken als basisvaardigheden van digitale geletterdheid (zie de kaart Inhoud - basisvaardigheden Digitale geletterdheid).

Wat zegt onderzoek over digitale geletterdheid?

Over de mate waarin leerlingen digitaal geletterd zijn, zijn nog geen structurele onderzoeksresultaten in Nederland. In opdracht van de Onderwijsinspectie wordt gewerkt aan peilingsonderzoeken voor po en onderbouw vo. De volgende resultaten komen uit andere Nederlandse onderzoeken waarin iets wordt gezegd over het onderwijs in digitale geletterdheid en de digitale geletterdheid van leerlingen.

Digitale geletterdheid moet een plek krijgen in het onderwijs

Het bedrijfsleven, de overheid, het onderwijs en ouders zien dat de maatschappij vraagt om digitaal vaardige mensen en dat het onderwijs hier een rol heeft. Hoe en hoeveel aandacht een school heeft voor digitale geletterdheid heeft grote invloed op hoe digitaal geletterd leerlingen zijn. Men verwacht dat de komst van kerndoelen voor digitale geletterdheid hierbij helpt.

Ruim driekwart van de leraren vindt onderwijs in digitale geletterdheid belangrijk

Leraren in het basis- en voortgezet onderwijs vinden het noodzakelijk dat er onderwijs wordt gegeven in digitale geletterdheid. Ook vanuit het perspectief van kansengelijkheid.

Minder digitale vaardigheid zorgt vaak voor onveilig online gedrag

Leerlingen die minder digitaal vaardig zijn kunnen minder goed inschatten wat veilig online gedrag is en hoe ze moeten omgaan met onveilige situaties op het internet. Ze hebben meer moeite met nooit zomaar op berichtlinkjes klikken, sterke wachtwoorden kiezen, geen persoonlijke informatie delen en geloven dat iets online nooit gratis is.

De gemiddelde score voor de digitale geletterdheid van leerlingen is in het po een 6 en in het vo een 5,5

(naar inschatting van leraren op een schaal van 0 t/m 10)

	po	vo
ICT-basisvaardigheden:	6,7	6,2
Mediawijsheid:	5,8	5,3
Informatievaardigheden:	5,6	5,4
Computational thinking:	5,7	5,1

Leerlingen overschatten hun eigen digitale vaardigheden

Met de leeftijd groeit het zelfvertrouwen van leerlingen, maar ondanks het digitale technologiegebruik groeien hun digitale vaardigheden niet vanzelf mee, hoewel ze zelf het idee hebben dat dit wel zo is. De ontwikkeling van digitale geletterdheid vraagt om specifieke aandacht in het onderwijs.

Er is veel verschil in hoe moeilijk of makkelijk bepaalde digitale vaardigheden voor leerlingen zijn

De meeste leerlingen vinden vooral het beoordelen van de betrouwbaarheid van informatie en het inzetten van ICT-toepassingen om alledaagse problemen op te lossen moeilijk. Maar ook het vinden van de juiste informatie op het internet, veiligheid en ethisch verantwoord handelen en computational thinking wordt door veel leerlingen als lastig ervaren. Taken die te maken hebben met het delen van persoonlijke informatie en het vinden van online community's worden juist als relatief makkelijk gezien.

Meisjes zijn digitaal vaardiger dan jongens

Meisjes hebben bij een aantal onderwerpen een grotere digitale vaardigheid dan jongens. Zij zijn vooral beter in het gericht communiceren naar anderen, informatie vinden op internet en ethisch verantwoord handelen.

De hoeveelheid aandacht voor digitale geletterdheid in de lessen verschilt per onderwerp

po	aandacht	vo
• zoeken en vinden van betrouwbare informatie op internet	meest	• betrouwbare informatie zoeken op internet
• tekstverwerken en gebruik van presentatieprogramma's	veel	• officietoepassingen als Word, Excel en PowerPoint
• online pesten		• nepnieuws/fake nieuws
• sociale media		• beeldtaal (informatie in de vorm van beeld i.p.v. tekst)
• nepnieuws/fakenieuws		• sociale media
• online veiligheid en privacy		
• journalistiek	minst	• cybercrime
• cybercrime		• programmeren
• technologische innovaties/ techniek en toekomst		• digitale marketing/ online marketing
	meest tijdens mentoruren:	• gebruik van mobiele telefoon op school
		• inzet van afstands-onderwijs
		• online pesten
		• whatsappgebruik

Apparatuur en netwerk zijn veelal op orde in de scholen

De beschikbaarheid van digitale apparatuur en software vormt bijna nergens een belemmering meer.

Digitale geletterdheid

vraag:

Besteed je in de school/groep/klas
in de volle breedte
aandacht aan digitale geletterdheid?
JA / NEE

Antwoord in de chat!

1 Gemeenschappelijk beeld

Stap 1: Vorm een gemeenschappelijk beeld van digitale geletterdheid

Inhoud - basisvaardigheden Digitale geletterdheid

Waar gaat het over bij digitale geletterdheid?

- Bij digitale geletterdheid gaat het om kennis, vaardigheden en houding op het gebied van:**
- Gebruik van digitale technologie
 - Digitale communicatie en samenwerking
 - Zoeken en vinden van informatie en data
 - Creëren van digitale content
 - Oplossen van digitale problemen
 - Veiligheid

Digitale communicatie en samenwerking

- Gebruiken van verschillende digitale communicatiemiddelen die passen bij een bepaald doel en een bepaalde situatie om te communiceren met anderen.
- Deelen van data, informatie en digitale content waarbij bron- en auteursrechten in acht worden genomen.
- Gebruiken van publieke en private digitale diensten om deel te nemen aan de samenleving (social networking).
- Vergelijken van de aanwezigheid met behulp van vooraf geschikte digitale technologie en als actieve burger participeren in de samenleving.
- Reflecteren op de aanwezigheid en invloed van digitale media in eigen leven en in de samenleving.
- Samenwerken met behulp van digitale tools en technologieën en co-creëren van data, kennis en digitale content.
- Samen gebruik van digitale technologie en gedragingen bij interactie in digitale omgevingen (netiquette).
- Aansluiten van de communicatiemiddelen in digitale omgevingen aan een specifiek publiek en rekening houden met culturele en generatieve verschillen.
- Creëren en behouden van eigen digitale identiteit en bescherming van de eigen identiteit.
- Omgaan met data en digitale informatie die men krijgt met behulp van digitale tools, omgevingen en diensten.

Creëren van digitale content

- Creëren van verschillende typen digitale content in daarvoor geschikte programma's en apps (tekst, tekening, grafiek, foto, audio, video) en daarmee aandacht geven aan gedachten, ideeën, gevoelens.
- Bewerken van bestaande digitale content door deze te wijzigen, verbeteren en uit te breiden om zo nieuwe, originele en relevante content te creëren.
- Rekening houden met auteursrecht en licenties op data, digitale informatie en content.
- Plannen en ontwikkelen van leeropdrachten voor een computerprogramma en een bepaald probleem op te lossen of een specifieke taak uit te voeren (programmeren).

Zoeken en vinden van informatie en data

- Bronnen, zoeken en selecteren van data, informatie en content in digitale omgevingen vanuit een informatiebehoefte en een informatieverzoek en met persoonlijke zoekstrategieën.
- Evalueren van bronnen en gevonden data, informatie en digitale content door deze te analyseren, te vergelijken en kritisch te beoordelen.
- Presentieren van gevonden data, informatie en digitale content als antwoord op de informatieverzoek door deze te visualiseren.
- Bewerken van data, informatie en content in digitale omgevingen door gestructureerd ordenen, opslaan en opzoeken.

Gebruik van digitale technologie

- Gebruiken van digitale apparaten en de daarop aanwezige programma's of apps.

Oplossen van digitale problemen

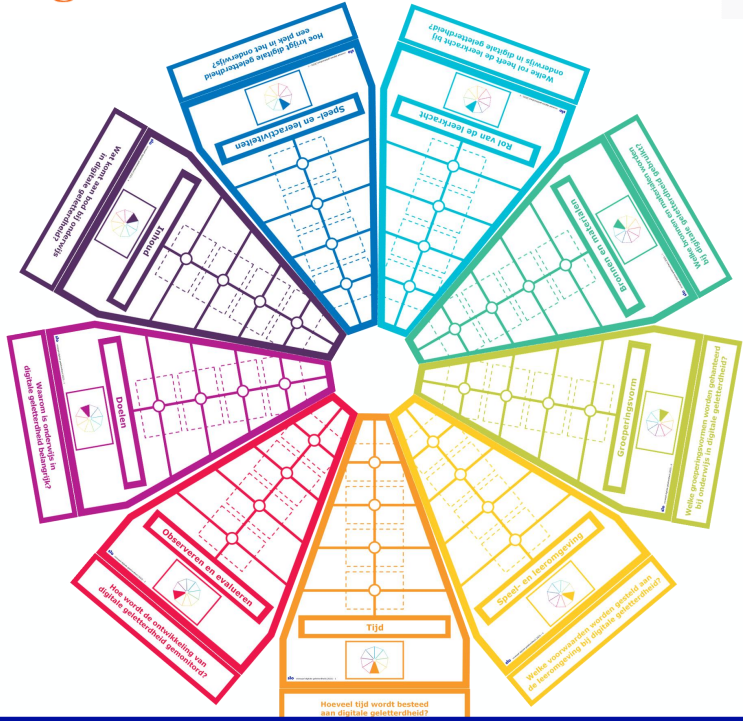
- Herkennen van technische problemen bij de bediening van apparaten en het gebruik van digitale omgevingen en waar mogelijke oplossingen (troubleshooting).
- Identificeren en beoordelen van een behoefte of vraag en vervolgens mogelijke geschikte digitale middelen selecteren en gebruiken om het op te lossen.
- Informeren van een probleem met behulp van deskundigheden en strategieën, zodat computertechnische knelpunten aan het oplossen.
- Aansluiten en afstemmen van digitale omgevingen op persoonlijke behoeften (bijv. de toegankelijkheid, of aan te sluiten op een bestelbureau).
- Beoordelen van de groei van digitale technologie in de samenleving en de impact die dit op andere middelen heeft op de markt.
- Op de hoogte blijven van digitale ontwikkelingen.

Veiligheid

- Bewaken van apparaten en digitale content.
- Beschermen van risico's en bedreigingen in digitale omgevingen en kennis hebben over veiligheidsmaatregelen.
- Beschermen van persoonlijke gegevens en privacy in digitale omgevingen.
- Beschermen van de gezondheid en het fysieke welzijn bij het gebruik van digitale technologie.
- Beschermen van eigen psychische welzijn en die van anderen in digitale omgevingen (bijv. tegen cyberstelen).
- Bewaken van de privacy rechten van digitale technologie voor sociaal welzijn en sociale inclusie en hiervan gebruikmaken.
- Bewaakt van en rekening houden met het misbruik van digitale technologie.

2 Gezamenlijke visie

Stap 2: Ontwikkel een gezamenlijke visie op onderwijs in digitale geletterdheid

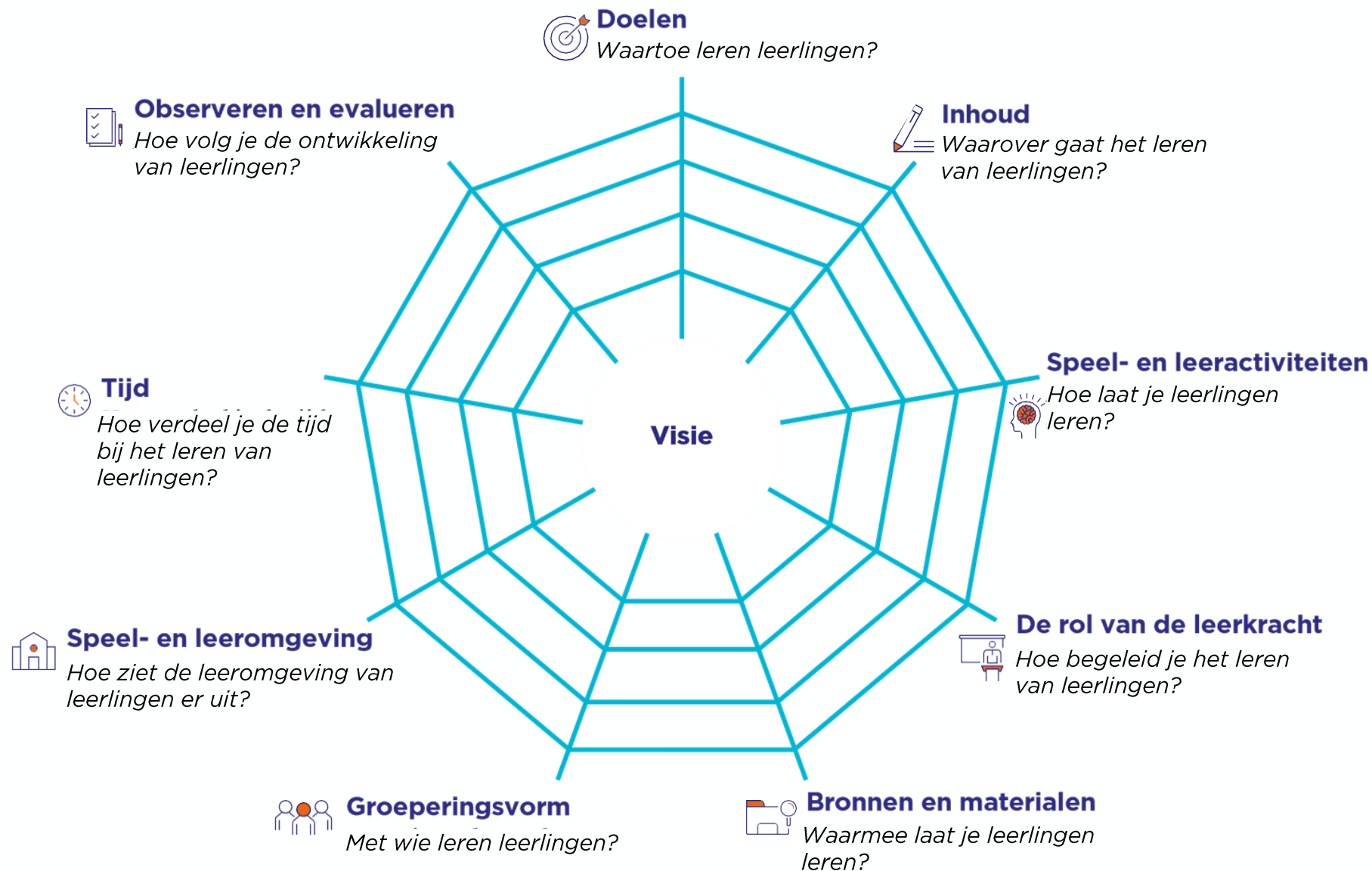
3 Planmatig aan de slag

Stap 3: Maak een plan van aanpak en ga aan de slag met digitale geletterdheid

De negen aspecten:	Deze stellingen selecteren wij:	Dit zien wij in de praktijk:	Dit zijn onze actiepunten:
--------------------	---------------------------------	------------------------------	----------------------------

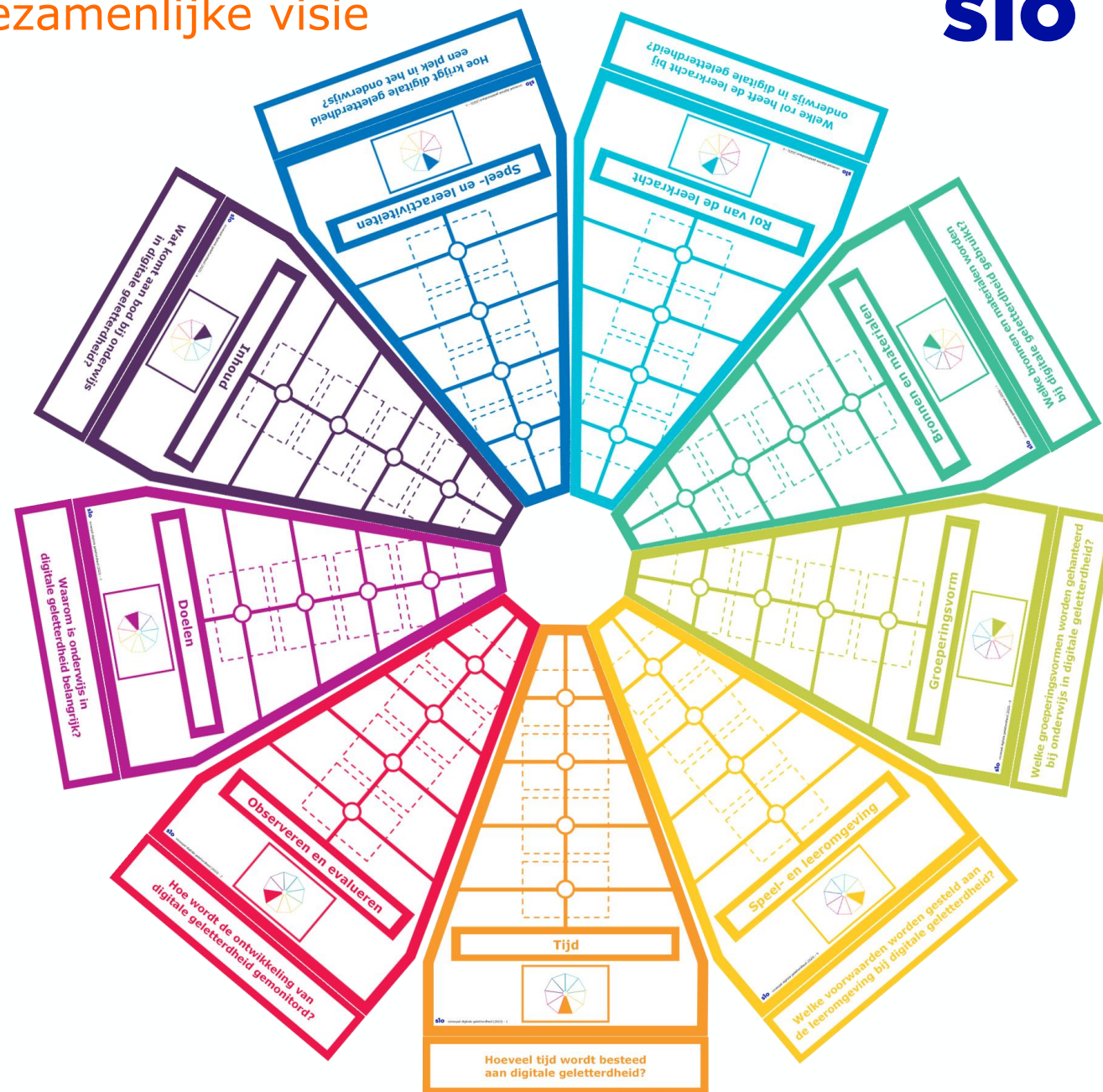
Doelen			
Inhoud			
Speel- en leeractiviteiten			
Rol van de leerkracht			
Bronnen en materialen			
Groeierings-vorm			
Speel- en leeromgeving			
Tijd			
Observeren en evalueren			

Curriculair spinnenweb

Curriculair spinnenweb

- Doelen
- Inhoud
- Speel- en leeractiviteiten
- Bronnen en materialen
- Speel- en leeromgeving
- Groeperingsvorm
- Tijd
- Rol van de leraar
- Observeren en evalueren

Visievorming - basisvaardigheden digitale geletterdheid

Ontwikkelen van een visie

De implementatie van digitale geletterdheid kan niet zonder een goede visie op onderwijs in dit leergebied. Een verhelderende manier om hiermee aan de slag te gaan is met het curriculaire spinnenweb. De draden van dit spinnenweb verwijzen naar de negen onderdelen van het leerplan/curriculum, die elk een vraag over het inrichten van onderwijs in digitale geletterdheid betreffen.

SLO heeft een spel ontwikkeld waarmee je als schoolteam of vaksectie onder begeleiding en aan de hand van stellingen tot een gezamenlijke visie komt. Vanuit deze visie kun je beredeneerde vervolgstappen zetten. Bij elk onderdeel hieronder zie je enkele voorbeeldstellingen.

Wat komt aan bod?

De keuze voor 'type leerinhoud' (kennis, houding en/of vaardigheden) dien je overwogen te maken om een uitgebalanceerd leerplan te creëren.

- Programmeren staat centraal in het onderwijs bij digitale geletterdheid.
- Leerlingen moeten weten wat mogelijkheden en gevaren zijn van digitale technologie.

Waarom is digitale geletterdheid belangrijk?

Als doelen helder zijn, kun je betekenis geven aan de leerinhouden en -activiteiten. Kennis over de doelen waaraan je werkt, verhoogt de effectiviteit van het onderwijs.

- Het is goed om kinderen al op jonge leeftijd kennis te laten maken met digitale geletterdheid.
- Ouders verwachten van school dat hun kinderen digitaal geletterd worden.

Hoe wordt de ontwikkeling gemonitord?

Observeren en evalueren zijn manieren om te kijken of leerlingen de leerstof (kennis, houding en vaardigheden) beheersen.

- Het schoolteam of de vaksectie bespreekt de ontwikkeling van de digitale vaardigheden van de leerlingen.
- Monitoring van de ontwikkeling in digitale geletterdheid vindt plaats door observatie en/of gesprekken met leerlingen.

Hoeveel tijd wordt besteed aan digitale geletterdheid?

De indeling van tijd laat zien wat belangrijk is, welke leertaken de meeste tijd krijgen en hoe je het leren in tijd organiseert. 'Tijd' is ook de duur van het onderwijs.

- Digitale geletterdheid vraagt om goede planning en management in school en klas.
- In de klas wordt iedere dag structureel tijd besteed aan digitale geletterdheid.

Welke voorwaarden worden gesteld aan de leeromgeving?

De leeromgeving is de fysieke omgeving. Denk aan lokalen en werk- en speelplekken binnen en buiten de school. Hoe richt je ze in, hoe gebruik je ze en hoe vaak?

- De beschikbaarheid van apparaten en programmatuur (hardware en software) is niet het belangrijkste voor goed onderwijs in digitale geletterdheid.
- Leerlingen lezen slecht als ze van een beeldscherm lezen.

Hoe krijgt het een plek in het onderwijs?

De didactische aanpak wordt zichtbaar in de opdrachten die je als leraar selecteert of voor de leerlingen ontwikkelt. Het zijn de dragers van het curriculum.

- In alle vakken, lessen en projecten wordt aandacht besteed aan digitale geletterdheid.
- Digitale geletterdheid kan goed worden toegevoegd aan aanwezige leerlijnen, zoals die voor rekenen en taal.

Welke rol heeft de leraar?

Je kunt als leraar of externe begeleider verschillende onderwijsrollen hebben die tijdens het onderwijs een bijdrage leveren aan het leerproces van de leerlingen. Door deze te vertalen naar concrete taken en verantwoordelijkheden en ze eenduidig uit te voeren, kan het leerproces goed worden begeleid.

- De leraar weet welke technologie wanneer geschikt bij het geven van onderwijs.
- *Practise what you preach!* Leraren moeten zelf het goede voorbeeld geven, op school en daarbuiten.

Welke bronnen en materialen worden gebruikt?

Leerlingen gebruiken boeken, methodes, zelf geschreven opdrachten, websites, softwareprogramma's, maar ook jij als leraar bent een bron van informatie.

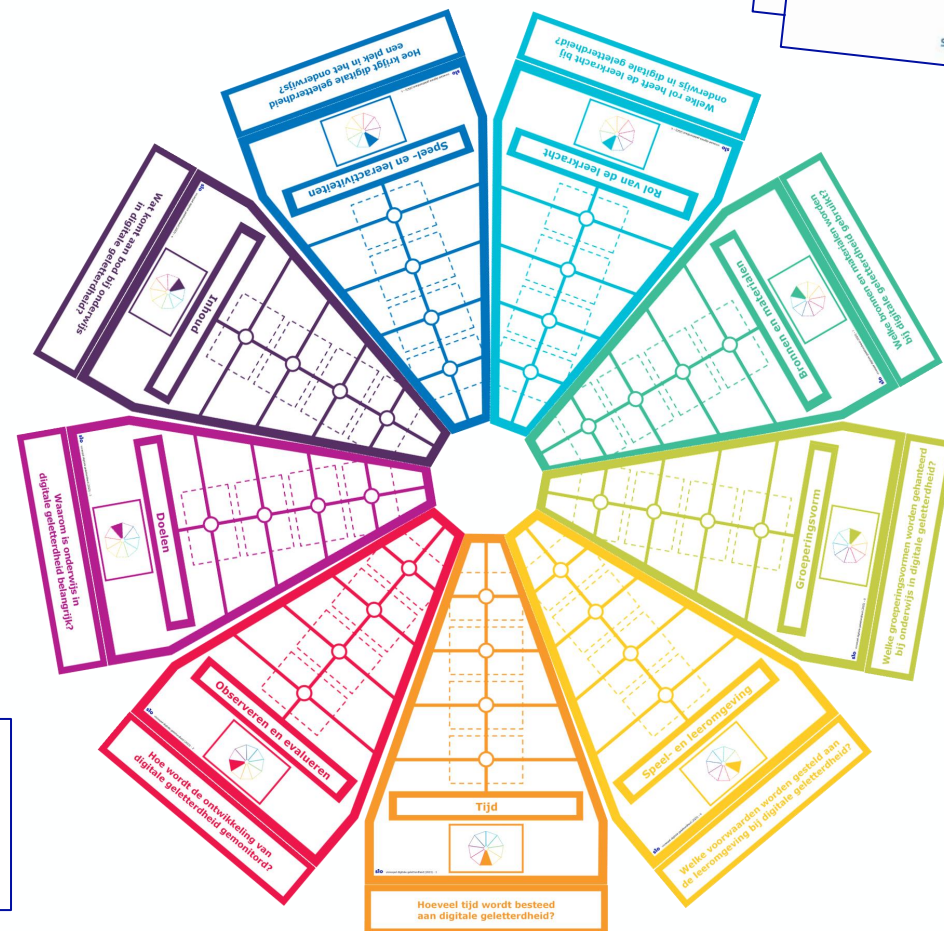
- Digitale geletterdheid vraagt om invliegen van experts van buiten de school, zoals ouders en personen uit het bedrijfsleven.
- De school doet mee aan activiteiten zoals 'mediamasters'.

Welke groeperingsvormen worden gehanteerd?

De manier waarop je leerlingen indeelt tijdens het onderwijsleerproces moet weloverwogen worden gekozen. Bijvoorbeeld op basis van interesse, de mate waarin ze de lesstof al beheersen, dynamiek, etc.

- Leerlingen met bijzondere interesse in digitale geletterdheid krijgen de ruimte om zich te verdiepen in bijv. programmeren/informatica.
- Samenwerken bij digitale geletterdheid is niet mogelijk.

Visiespel

Visiespel Digitale Geletterdheid

SAMEN EEN VISIE
ONTWIKKELEN OVER
INTEGRATIE VAN DIGITALE
KENNIS EN VAARDIGHEDEN
IN HET CURRICULUM

slo

slo

...an bod bij onderwijs
...rdheid?

slo

Digitale geletterdheid

vraag:

Heeft jouw school een visie op digitale geletterdheid en de implementatie hiervan?

JA / NEE

Antwoord in de chat!

1 Gemeenschappelijk beeld

Stap 1: Vorm een gemeenschappelijk beeld van digitale geletterdheid

Inhoud - basisvaardigheden Digitale geletterdheid

Waar gaat het over bij digitale geletterdheid?

- De digitale geletterdheid gaat het om kennis, vaardigheden en houding op het gebied van:**
- Gebruik van digitale technologie
 - Digitale communicatie en samenwerking
 - Zoeken en vinden van informatie en data
 - Creëren van digitale content
 - Oplossen van digitale problemen
 - Veiligheid

Creëren van digitale content

- Creëren van verschillende typen digitale content in daarvoor geschikte programma's en apps (tekst, tekening, grafiek, foto, audio, video) en daarmee interactie geven aan gebruikers, delen, verspreiden.
- Bewerken van bestaande digitale content door deze te wijzigen, verbeteren en uit te breiden om zo nieuwe, originele en relevante content te creëren.
- Rekening houden met auteursrecht en licenties op data, digitale informatie en content.
- Plannen en ontwikkelen van leeropdrachten voor een computerprogramma op een bepaald probleem op te lossen of een specifieke taak uit te voeren (programmeren).

Zoeken en vinden van informatie en data

- Bronnen, zoeken en selecteren van data, informatie en content in digitale omgevingen vanuit een informatiebehoefte en een informatieverzoek en met persoonlijke zoekstrategieën.
- Evalueren van bronnen en gevonden data, informatie en digitale content door deze te analyseren, te vergelijken en kritisch te beoordelen.
- Presentieren van gevonden data, informatie en digitale content als antwoord op de informatieverzoek door deze te visualiseren.
- Bewerken van data, informatie en content in digitale omgevingen door gestructureerd ordenen, opslaan en opzoeken.

Gebruik van digitale technologie

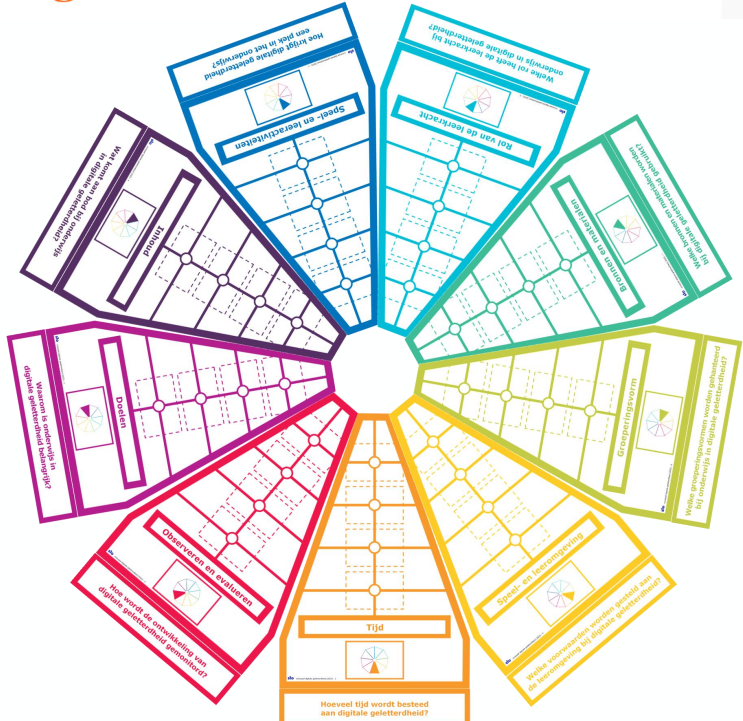
- Gebruken van digitale apparaten en de daarop aanwijze programma's of apps.

Oplossen van digitale problemen

- Herkennen van technische problemen bij de bediening van apparaten en het gebruik van digitale omgevingen en waar mogelijke oplossingen (troubleshooting).
- Identificeren en beoordelen van een behoefte of vraag en vervolgens mogelijke geschikte digitale middelen selecteren en gebruiken om het op te lossen.
- Informeren van een probleem met behulp van deskundigheden en strategieën, zodat computertechnologie kan helpen aan het oplossen.
- Aangaven en afnemen van digitale omgevingen op persoonlijke behoeften (bijv. de toegankelijkheid, of waar en wanneer te gebruiken).
- Besluiten van de grote rol van digitale technologie in de samenleving en de impact die dit op andere middelen heeft op de mens.
- Op de hoogte blijven van digitale ontwikkelingen.

2 Gezamenlijke visie

Stap 2: Ontwikkel een gezamenlijke visie op onderwijs in digitale geletterdheid

3 Planmatig aan de slag

Stap 3: Maak een plan van aanpak en ga aan de slag met digitale geletterdheid

De negen aspecten:	Deze stellingen selecteren wij:	Dit zien wij in de praktijk:	Dit zijn onze actiepunten:
--------------------	---------------------------------	------------------------------	----------------------------

Doelen			
Inhoud			
Speel- en leeractiviteiten			
Rol van de leerkracht			
Bronnen en materialen			
Groeivormen			
Speel- en leeromgeving			
Tijd			
Observeren en evalueren			

/ Adviezen - basisvaardigheden digitale geletterdheid

/ Lesinhoud en didactiek

- Laat jonge kinderen op een speelse manier de digitale wereld ontdekken. Door vroegtijdig aandacht te besteden aan aspecten van digitale geletterdheid in je onderwijsaanbod ontwikkelen ze een basis voor digitale vaardigheden. Kijk voor inspiratie naar de aanbodkaart voor het jonge kind (<https://jongekind.slo.nl>)
- Werk met een leerlijn met leerdoelen voor digitale geletterdheid. Ontwikkel deze zelf of zoek een bestaande leerlijn die past bij je school/groep en onderwijs situatie.
- Zorg voor leermateriaal dat past bij je doelen voor digitale geletterdheid. Bekijk het overzicht van leermaterialen op www.slo.nl/dg-po | www.slo.nl/dg-vo.
- Voer het gesprek met leerlingen over actuele onderwerpen uit de digitale wereld. Denk aan nepnieuws, privacy, online veiligheid en het gebruik van digitale media. Vergeet ook niet hun eigen telefoongebruik en online gedrag.
- Besteed expliciet aandacht aan veelgebruikte computerprogramma's en apps. Denk aan het vaardig leren omgaan met tekstverwerken, presenteren en data verwerken.

/ Samenhang

- Combineer inhouden van digitale geletterdheid in je onderwijsaanbod. Bijvoorbeeld 'creëren van digitale content' en 'leren werken met de daarvoor geschikte programma's', of 'omgaan met data/digitale informatie' en 'beschermen van persoonlijke gegevens/privacy in digitale omgevingen'.
- Creëer kansen voor onderwijs in samenhang met andere leergebieden of vakken. Dit draagt bij aan betekenisvolle leeractiviteiten en structurele aandacht voor digitale geletterdheid.
- Geef onderwijs in samenhang waar dat kan, maar soms vraagt een onderwerp om aparte aandacht. Integratie van digitale geletterdheid gaat goed samen met een eigen vak. Waar veel onderwerpen vragen om samenhang, zijn er ook onderwerpen die beter tot hun recht komen in aparte lessen.

/ Organisatie

- Ontwikkel als schoolteam of vaksectie een gezamenlijke en gedragen visie op onderwijs in digitale geletterdheid. Zorg bij de visievorming en de opzet van een plan van aanpak voor ondersteuning door een bovenschoolse of externe begeleider.
- Stel een i-coach of e-coach aan en formeer een projectgroep binnen de school. Dit biedt een centraal aanspreekpunt en hulp bij de implementatie van digitale geletterdheid.
- Zet digitale geletterdheid structureel op de agenda. Denk aan alle relevante overleggen op school en maak schoolbrede afspraken over de implementatie en uit te voeren activiteiten.
- Zorg dat de digitale vaardigheden van het schoolteam of de vaksecties op peil zijn. Breng de competenties op het gebied van digitale geletterdheid in kaart. Laat leraren waar nodig hun kennis en vaardigheden vergroten, waardoor ze zelfverzekerder in de klas aan de slag gaan. Denk aan coaching on the job en bij- of nascholing.

Versterken van digitale basisvaardigheden

/ Schoolomgeving

- Werk samen met instellingen en organisaties in de omgeving van de school. Denk aan de lokale bibliotheek, musea en andere (culturele) instellingen die onderwijs in digitale geletterdheid kunnen ondersteunen.
- Betrek het bedrijfsleven bij onderwijs in digitale geletterdheid. Dit draagt ook bij aan activiteiten in het kader van loopbaanoriëntatie.
- Sla de handen ineen met ouders. Gebruik ouderavonden voor het gesprek over digitale geletterdheid en trek samen met ouders op bij de mediaopvoeding van hun kinderen.

/ Monitoring

- Houd zicht op de ontwikkeling van de digitale vaardigheden van je leerlingen. Verzamel gegevens en resultaten die je kunt bewaren in een portfolio.
- Maak gebruik van formatief evalueren om het leerproces van de leerlingen te optimaliseren. Zorg voor een beredeneerd onderwijsaanbod door afstemming van doelen, leeractiviteiten en toetsing.
- Zet monitoring en de verzamelde gegevens expliciet in voor kwaliteitsontwikkeling, reflectie en gezamenlijk leren binnen de school. Denk aan de verdere ontwikkeling van de competenties van de leraren.

Lesinhoud en didactiek

- Laat jonge kinderen op een speelse manier de digitale wereld ontdekken.
Door vroegtijdig aandacht te besteden aan aspecten van digitale geletterdheid in je onderwijsaanbod ontwikkelen ze een basis voor digitale vaardigheden. Kijk voor inspiratie naar de aanbodsdoelen op de Inhoudskaart voor het jonge kind (<https://jongekind.slo.nl>)
- Werk met een leerlijn met leerdoelen voor digitale geletterdheid.
Ontwikkel deze zelf of zoek een bestaande leerlijn die past bij je school/groep en onderwijssituatie.
- Zorg voor leer materiaal dat past bij je doelen voor digitale geletterdheid.
Bekijk het overzicht van leer materialen op www.slo.nl/dg-po | www.slo.nl/dg-vo.
- Voer het gesprek met leerlingen over actuele onderwerpen uit de digitale wereld.
Denk aan nepnieuws, privacy, online veiligheid en het gebruik van digitale media.
Vergeet ook niet hun eigen telefoongebruik en online gedrag.
- Besteed expliciet aandacht aan veelgebruikte computerprogramma's en apps.
Denk aan het vaardig leren omgaan met tekstverwerken, presenteren en data verwerken.

en trek samen met ouders op bij de mediaopvoeding van hun kinderen.

Organisatie

- Ontwikkel als schoolteam of vaksectie een gezamenlijke en gedragen visie op onderwijs in digitale geletterdheid.
Zorg bij de visievorming en de opzet van een plan van aanpak voor ondersteuning door een bovenschoolse of externe begeleider.
- Stel een i-coach of e-coach aan en formeer een projectgroep binnen de school.
Dit biedt een centraal aanspreekpunt en hulp bij de implementatie van digitale geletterdheid.
- Zet digitale geletterdheid structureel op de agenda.
Denk aan alle relevante overleggen op school en maak schoolbrede afspraken over de implementatie en uit te voeren activiteiten.
 - Zorg dat de digitale vaardigheden van het schoolteam of de vaksecties op peil zijn.
Breng de competenties op het gebied van digitale geletterdheid in kaart. Laat leraren waar nodig hun kennis en vaardigheden vergroten, waardoor ze zelfverzekerder in de klas aan de slag gaan. Denk aan coaching on the job en bij- of nascholing.

en trek samen met ouders op bij de mediaopvoeding van hun kinderen.

/ Adviezen - basisvaardigheden digitale geletterdheid

/ Lesinhoud en didactiek

- Laat jonge kinderen op een speelse manier door vroegtijdig aandacht te besteden aan aspecten van een basis voor digitale vaardigheden. Kijk voor meer informatie op jongekind.slo.nl
- Werk met een leerlijn met leerdoelen. Ontwikkel deze zelf of zoek een bestaande leerlijn.
- Zorg voor leermateriaal dat past bij je leerdoelen. Bekijk het overzicht van leermaterialen op www.slo.nl
- Voer het gesprek met leerlingen over digitale geletterdheid. Denk aan nepnieuws, privacy, online veiligheid. Vergeet ook niet hun eigen telefoongebruik en sociale media.
- Besteed expliciet aandacht aan veelgebruikte computerprogramma's en apps. Denk aan het vaardig leren omgaan met teksten, presenteren en data verwerken.

/ Samenhang

- Combineer inhoud van digitale geletterdheid met ander onderwijsaanbod. Bijvoorbeeld 'creëren van digitale content' en 'de informatie' of 'omgaan met informatie' en 'beschermen van persoonlijke gegevens in digitale omgevingen'.
- Creëer kansen voor onderwijs in samenhangende leergebieden of vakken. Dit draagt bij aan betekenisvolle leeractiviteiten voor digitale geletterdheid.
- Geef onderwijs in samenhang waar nodig. Soms vraagt een onderwerp om aparte lessen, soms vraagt integratie van digitale geletterdheid gaat goed samen met andere vakken. Waar veel onderwerpen vragen om samenhang, zijn er ook onderwerpen die beter tot hun recht komen in aparte lessen.

/ Organisatie

Monitoring

- Houd zicht op de ontwikkeling van de digitale vaardigheden van je leerlingen. Verzamel gegevens en resultaten die je kunt bewaren in een portfolio.
- Maak gebruik van formatief evalueren om het leerproces van de leerlingen te optimaliseren. Zorg voor een beredeneerd onderwijsaanbod door afstemming van doelen, leeractiviteiten en toetsing.
- Zet monitoring en de verzamelde gegevens expliciet in voor kwaliteitsontwikkeling, reflectie en gezamenlijk leren binnen de school. Denk aan de verdere ontwikkeling van de competenties van de leraren.

Dit draagt ook bij aan activiteiten in het kader van loopbaanoriëntatie.

- Sla de handen ineen met ouders. Gebruik ouderavonden voor het gesprek over digitale geletterdheid en trek samen met ouders op bij de mediaopvoeding van hun kinderen.

in gedragen visie op onderwijs in

ondersteuning door een bovenschoolse of

commissie binnen de school. Denk aan digitale geletterdheid.

overleggen over de

vaardigheden van het schoolteam of de leerkrachten.

in het gebied van digitale geletterdheid in kaart. Denk aan kennis en vaardigheden vergroten, waardoor de slag slaan. Denk aan coaching on the

ontwikkeling van de digitale geletterdheid van leerlingen.

verzamelde gegevens en resultaten die je kunt bewaren in een portfolio.

gebruik van formatief evalueren om het leerproces van de leerlingen te optimaliseren.

Adviezen - basisvaardigheden digitale geletterdheid

Lesinhoud en didactiek

- Laat jonge kinderen op een speelse manier de digitale wereld ontdekken.

Door vroegtijdig aandacht te besteden aan aspecten van digitale vaardigheden. Kijk voor inspiratie op jongekind.slo.nl

- Werk met een leerlijn met leerdelen v
Ontwikkel deze zelf of zoek een bestaande leerlijn
- Zorg voor leermateriaal dat past bij je
Bekijk het overzicht van leermaterialen op www.slo.nl
- Voer het gesprek met leerlingen over digitale geletterdheid
Denk aan nepnieuws, privacy, online veiligheid en cyberstalking
Vergeet ook niet hun eigen telefoongebruik en sociale media
- Besteed expliciet aandacht aan veelgevoerde computerprogramma's en apps.
Denk aan het vaardig leren omgaan met tekstverwerking, presenteren en data verwerken.

Samenhang

- Combineer inhoud van digitale geletterdheid met andere leeractiviteiten
Bijvoorbeeld 'creëren van digitale content' en 'lezen van digitale content', of 'omgaan met informatie' en 'beschermen van persoonlijke gegevens in digitale omgevingen'.
- Creëer kansen voor onderwijs in samenhang
Dit draagt bij aan betekenisvolle leeractiviteiten voor digitale geletterdheid.
- Geef onderwijs in samenhang waar dat nodig is
Soms vraagt een onderwerp om aparte aandacht. Integratie van digitale geletterdheid gaat goed samen met een ander vak. Waar veel onderwerpen vragen om samenhang, zijn er ook onderwerpen die beter tot hun recht komen in aparte lessen.

Organisatie

- Ontwikkel als schoolteam of vaksectie een gezamenlijke en gedragen visie op onderwijs in digitale geletterdheid.

in samenwerking met de schoolleider en de ondersteuning door een bovenschoolse of regionale organisatie.

roep binnen de school. Denk aan de rol van de digitale geletterdheid.

afspraken over de

aanpak en de vaardigheden van het schoolteam of de leerkrachten.

in het gebied van digitale geletterdheid in kaart. Denk aan kennis en vaardigheden vergroten, waardoor de slag aan de slag gaan. Denk aan coaching on the spot.

Schoolomgeving

- Werk samen met instellingen en organisaties in de omgeving van de school.

Denk aan de lokale bibliotheek, musea en andere (culturele) instellingen die onderwijs in digitale geletterdheid kunnen ondersteunen.

- Betrek het bedrijfsleven bij onderwijs in digitale geletterdheid.

Dit draagt ook bij aan activiteiten in het kader van loopbaanoriëntatie.

- Sla de handen ineen met ouders.

Gebruik ouderavonden voor het gesprek over digitale geletterdheid en trek samen met ouders op bij de mediaopvoeding van hun kinderen.

- Betrek het bedrijfsleven bij onderwijs in digitale geletterdheid.
Dit draagt ook bij aan activiteiten in het kader van loopbaanoriëntatie.
- Sla de handen ineen met ouders.
Gebruik ouderavonden voor het gesprek over digitale geletterdheid en trek samen met ouders op bij de mediaopvoeding van hun kinderen.

in samenwerking met de schoolleider en de ondersteuning door een bovenschoolse of regionale organisatie.

roep binnen de school. Denk aan de rol van de digitale geletterdheid.

afspraken over de aanpak en de vaardigheden van het schoolteam of de leerkrachten.

in het gebied van digitale geletterdheid in kaart. Denk aan kennis en vaardigheden vergroten, waardoor de slag aan de slag gaan. Denk aan coaching on the spot.

/ Adviezen - basisvaardigheden digitale geletterdheid

/ Lesinhoud en didacticiteit

- Laat jonge kinderen op een speels Door vroegtijdig aandacht te besteden aan een basis voor digitale vaardigheden. Kijk kind (<https://jongekind.slo.nl>)
- Werk met een leerlijn met leerdoo Ontwikkel deze zelf of zoek een bestaand
- Zorg voor leermateriaal dat past k Bekijk het overzicht van leermaterialen op
- Voer het gesprek met leerlingen o Denk aan nepnieuws, privacy, online veilig Vergeet ook niet hun eigen telefoongebru
- Besteed expliciet aandacht aan ve computerprogramma's en apps. Denk aan het vaardig leren omgaan met te presenteren en data verwerken.

/ Samenhang

- Combineer inhouden van digitale onderwijsaanbod. Bijvoorbeeld 'creëren van digitale content' de daarvoor geschikte programma's', of 'o informatie' en 'beschermen van persoonlijk digitale omgevingen'.
- Creëer kansen voor onderwijs in s leergebieden of vakken. Dit draagt bij aan betekenisvolle leeractivit voor digitale geletterdheid.
- Geef onderwijs in samenhang wa soms vraagt een onderwerp om a integratie van digitale geletterdheid gaat c eigen vak. Waar veel onderwerpen vragen ook onderwerpen die beter tot hun recht k

/ Samenhang

- Combineer inhouden van digitale geletterdheid in je onderwijsaanbod. Bijvoorbeeld 'creëren van digitale content' en 'leren werken met de daarvoor geschikte programma's', of 'omgaan met data/digitale informatie' en 'beschermen van persoonlijke gegevens/privacy in digitale omgevingen'.
- Creëer kansen voor onderwijs in samenhang met andere leergebieden of vakken. Dit draagt bij aan betekenisvolle leeractiviteiten en structurele aandacht voor digitale geletterdheid.
- Geef onderwijs in samenhang waar dat kan, maar soms vraagt een onderwerp om aparte aandacht. Integratie van digitale geletterdheid gaat goed samen met een eigen vak. Waar veel onderwerpen vragen om samenhang, zijn er ook onderwerpen die beter tot hun recht komen in aparte lessen.

- Sla de handen ineen met ouders. Gebruik ouderavonden voor het gesprek over digitale geletterdheid en trek samen met ouders op bij de mediaopvoeding van hun kinderen.

gedragen visie op onderwijs in

uning door een bovenschoolse of

i binnen de school. ale geletterdheid.

in over de

'digheden van het schoolteam of

gebied van digitale geletterdheid in kaart. inits en vaardigheden vergroten, waardoor an de slag gaan. Denk aan coaching on the

rikkeling van de digitale erlingen.

aten die je kunt bewaren in een portfolio.

atief evalueren om het leerproces itimaliseren.

Digitale geletterdheid

vraag:

Stel je vraag over de implementatie van digitale geletterdheid

In de chat
of

op digitalegeletterdheid@slo.nl

slo / een doordacht curriculum dat doen we **samen**

sectoren ▾ thema's ▾ instrumenten over SLO ▾ 🔍

home • sectoren • primair onderwijs • digitale geletterdheid po • digitale geletterdheid in het po

Digitale geletterdheid in het po

14 augustus 2023

- > actuele onderwerpen
- > digitale geletterdheid in de onderwijspraktijk
- > over digitale geletterdheid
- > inhoudslijnen / doelen
- > slo-publicaties
- > leermaterialen
- > andere websites

Hier vind je alle informatie van SLO over digitale geletterdheid en het curriculum voor het primair onderwijs.

contact

- > Martin Klein Tank
- > Gaby van der Linde
- > José Lodeweges
- > Jos Spronk

Masterclass visieontwikkeling

SLO verzorgt in 2023 nog twee keer de masterclass 'Digitale geletterdheid implementeren start met een visie'. Aan de hand van het visiespel digitale geletterdheid kijken we samen hoe je scholen kunt begeleiden bij de visievorming over digitale

„jongeren leven met digitale technologie en media en beschouwen het als vanzelfsprekend dat zij hier dagelijks mee omringd zijn.“

over het implementeren van digitale geletterdheid in het schoolcurriculum, mail ons: digitalegeletterdheid@slo.nl

www.slo.nl/dg-po

www.slo.nl/dg-vo

basisvaardigheden

digitale geletterdheid

26 september 2023

- > taal-Nederlands
- > rekenen-wiskunde
- > burgerschap
- > digitale geletterdheid

In onze digitale samenleving waarin technologie en media een belangrijke plaats hebben, is het niet alleen nodig om geletterd te zijn, maar ook om digitaal geletterd te zijn. Leerlingen moeten een basis krijgen met kennis over digitale technologie en vaardigheden ontwikkelen in het omgaan hiermee.

Wat is digitale geletterdheid?

Digitale geletterdheid is net als geletterdheid een combinatie van kennis en verschillende vaardigheden. Bij digitale geletterdheid gaat het om:

- kennis verwerven over digitale technologie
- omgaan met digitale technologie
- kritisch en (zelf)bewust gebruiken van de mogelijkheden van digitale technologie
- inschatten van kansen en risico's die het gebruik van digitale technologie met zich meebrengt

Naast kennis en vaardigheden gaat het ook om het ontwikkelen van een passende houding. Bij digitale geletterdheid is het belangrijk dat leerlingen kunnen omgaan met complexe situaties en situaties die

www.slo.nl/basisvaardigheden

Digitale geletterdheid

Bedankt voor je deelname!

- Vragen? Mail dan naar:
digitalegeletterdheid@slo.nl
- Je ontvangt morgen een mail met de link naar alle materialen die aan bod zijn gekomen.
- Wil jij je mening geven over deze online bijeenkomst?
→ Vul dan ons [evaluatieformulier](#) in!